

TABĂRA DE CULTURĂ ȘI CIVILIZAȚIE ROMÂNEASCĂ „ACASĂ LA NOI” ediția a XVII-a, iulie-august 2013 (I)

Ajunsă la a XVII-a ediție, Tabăra de cultură și civilizație românească „Acasă la noi” reprezintă pentru Asociațiunea ASTRA, pentru susținătorii programului și mai ales pentru participanți, un prilej de mare emoție românească. Cu această ocazie, copiii și tinerii români din teritoriile aflate în prezent în afara granițelor României se bucură de activitățile inițiate și organizate de despărțămintele Astrei din România și de organizatorii din localitățile-gază. Pentru mulți dintre beneficiari, taberele organizate în diferite zone ale României constituie o ocazie unică de a se bucura de frumusețile naturale și valorile spirituale ale unei țări pe care o simt aproape, vorbindu-i graiul, dar pe care nu au avut prilejul să o viziteze. Invitații se bucură de toată grija organizatorilor, interesați să le îmbogățească cunoștințele de istorie, de geografie, de cultură și de civilizație românească, să-i sprijine în perfecționarea limbii române, prin itinerarii culturale specifice.

Inițiată la Iași, în anul 1997, sub înaltul patronaj al Guvernului României, prin Ministerul Educației Și Cercetării și al Asociațiunii Astra, prima ediție a Taberei s-a desfășurat la Dezna, în județul Arad. Din 1998, în condițiile în care nu a mai primit susținere financiară din partea organismelor guvernamentale, Asociațiunea a stabilit propria strategie pentru continuarea și desfășurarea acestei activități. Astfel că, din acel an, grupurile de copii și tineri sosite din afara țării au devenit oaspeți ai familiilor astriste din localitățile unde s-a desfășurat tabăra. O importantă contribuție au avut-o despărțămintele din Transilvania, care, la fiecare ediție, au primit sute de copii și tineri români, însoțiți de dascălii lor. Putem enumera aici despărțămintele Năsăud, Alba Iulia, Blaj, Covasna-Harghita, Sibiu, Sebiș, Făget, Buteni, Săcele, Brașov, Bacău, Baia Mare, Șomcuta Mare, Seini, Satu Mare, Tg. Lăpuș, Cluj, Dej, Orăștie, Cîmpeni, Aiud, Beclean, Botoșani, Arad etc.

O bună impresie au făcut oficialitățile locale, dar și familiile care i-au găzduit pe copii, prin implicarea activă în susținerea programului și donațiile de rechizite școlare, manuale, cărți, dicționare, sume de bani și calculatoare.

Toți cei care au luat parte la activitățile Taberei de cultură și civilizație românească „Acasă la noi” au avut ca punct de plecare, pe teritoriul României, capitala culturală a Moldovei, Iașul, despre care Nicolae Iorga spunea că „este înainte de toate o biserică, biserica bisericilor pentru trecutul nostru”. Pentru vizitatori, Iașul rămîne un vestit loc de pelerinaj, oraș al culturii și al renașterii naționale.

Grupurile invitate anul acesta la Tabăra „Acasă la noi” au însumat 390 de invitați, originari din: Chișinău, Strășeni, Căușeni, Ialoveni, Criuleni, Onițcani, Măgdăcești (raionul Criuleni), Ștefan Vodă, Anenii Noi, Grigoriopol, Băhrinești (raionul Florești) – Republica Moldova, Cernăuți, Herța – Ucraina.

Tabăra asigură acestor tineri posibilitatea de a vizita România, de a conștientiza faptul că de o parte și de alta a Prutului, și în jurul granițelor României, trăiește aceeași națiune, de a cunoaște istoria națională, de a-și perfecționa limba română, de a comunica cu tinerii din alte zone, precum și cu gazdele, de a participa la diferite activități culturale-educative (festivaluri, hramuri, drumeții, hore, nunți, reuniuni, conferințe etc.).

Ediția a XVII-a a Taberei „Acasă la noi” a fost coordonată de Areta Moșu.

Despărțămîntul ASTRA „Mihail Kogălniceanu” Iași mulțumește tuturor susținătorilor celei de-a XVII-a ediții a Taberei de Cultură Și Civilizație Românească „Acasă la noi”:

Botoșani: *Susținători:* Primăria Municipiului Botoșani (primar Ovidiu Iulian Portariuc), Colegiul Național „A.T. Laurian”, Consiliul Județean, Teatrul „Mihai Eminescu”. *Persoane implicate:* prof. Ioan Onofrei (director Colegiul Național „A.T. Laurian”, prof. Corneliu Filip (președinte Despărțămîntul „A.T. Laurian”), prof. Sorin Nistorică (Despărțămîntul „A.T. Laurian”), prof. Mariana Mîțu (președinte Despărțămîntul ASTRA Onițcani).

Dorohoi: *Susținători:* Seminarul Teologic Ortodox „Sfîntul Ioan Iacob” (director pr. prof. Constantin Muha), Primăria Municipiului Dorohoi. *Persoane implicate:* prof. Titus Tomiuc (președinte Cercul ASTRA „Dumitru Furtună”), prof. Valuța Murariu (director Casa Municipală de Cultură), prof. Mihaela Țuca, prof. Mihail Cerneleanu, Nicole Vasilcovschi (Despărțămîntul „Mihail Kogălniceanu” Iași), prof. Eleonora Cercavschi (director Liceul Teoretic „Ștefan cel Mare și Sfînt” Grigoriopol).

Vatra Dornei: *Susținători:* Primăria Municipiului Vatra Dornei, Primăria Comunei Poiana Stampei, Consilier ing. Gică Apetrii, Liceul „Vasile Deac” (director prof. Iulia Usatiuc), părinții elevilor din Școala Gimnazială nr. 4, Vatra Dornei. *Coordonatori:* prof. Anuța Voivod (director al Școlii cu cl. I-VIII nr. 4), înv. Anica Facina (coordonator al Cercului ASTRA Vatra Dornei), prof. Alina Dupu-Leonte, înv. Viorica Afloarei, prof. Doina Moroșan, înv. Florentina Bighiu (Școala cu cl. I-VIII nr.

1), prof. Irimie Bighiu, Mădălina Condrea; prof. Claudia Nestor (președinte Despărțământul ASTRA „Mihail Eminescu” Strășeni).

București: *Susținători:* Primăria Sectorului 5 (primar Daniel Marian Vanghelic), Colegiul Tehnic de Industrie Alimentară „Dimitru Moțoc”, Școala Centrală. *Persoane implicate:* Prof. Dia Daria Stoicescu (președinte Cercul ASTRA București), Prof. Maria Norocica Cojescu (secretar științific Cercul ASTRA), Prof. Monica Ancuța, Prof. Oana Soare, Prof. Ileana Oproiu, Prof. Mihaela Bratu, Prof. Diana Hărtescu; Lidia Jubea (președinte Despărțământul „Valul lui Traian” Tighina).

Arieșeni (jud. Alba): *Susținători:* Consiliul Județean Alba (președinte Ion Dumitrel). *Persoane implicate:* prof. Oliviu Iacob (Președinte Despărțământul „Eugen Hulea”), prof. Ioan Bîscă (consilier Consiliul Județean), Radu Neag (secretar Despărțământul „Eugen Hulea”), Vera Balan (Despărțământul ASTRA „Petre Ștefănuță” Ialoveni).

Încel-Pănade (jud. Alba): *Susținători:* Primăria și Consiliul Local Sîncel. *Persoane implicate:* prof. Lenuța Bloj (director al Școlii Gimnaziale „Ion Pop Reteganul” Sîncel), prof. Silvia Pop (președinte Despărțământul ASTRA „Timotei Cipariu” Blaj), Feodosia Bunescu (primar Băhrinești, raionul Florești).

Bisoca (jud. Buzău): *Organizator și susținător:* Fundația pentru copii „Sfîntul Sava” Buzău. *Persoane implicate:* Preot Mihail Milea, secretar Ionuț Butea (Fundația pentru copii „Sfîntul Sava” Buzău); Vlad Talpalaru, Cătălin Tarhon (Despărțământul „Mihail Kogălniceanu” Iași), Nicolae Tudoreanu (președinte Despărțământul ASTRA „Vasile Moga” Feștelîța), Octavian Zelinski (președinte Despărțământul ASTRA Anenii Noi).

Zlatna (jud. Alba): *Organizatori și susținători:* Primăria Zlatna (primar Silviu Ponoran), Despărțământul ASTRA „Ampeia” Zlatna, Fundația „Alba Iulia 1 Decembrie 1918 pentru unitatea și integritatea României”. *Persoane implicate:* ec. Melania Forosigan (președinte Despărțământul ASTRA „Ampeia”), Adrian Puiulet, ec. Ioan Străjan (Fundația „Alba Iulia 1 Decembrie 1918”), prof. Ana Gheorghîță (director Liceul Teoretic „Principesa Natalia Dadiani” Chișinău), prof. Areta Moșu (vicepreședinte ASTRA), prof. Vica Țuțurman, Marian Hariuc, Cristian Bețivu (Despărțământul „Mihail Kogălniceanu” Iași).

Roman (jud. Neamț): *Susținători:* Primăria Municipiului Roman (primar Dan Laurențiu Leoreanu), Colegiul Național „Roman-Vodă”, Asociația „Mușatinii”. *Persoane implicate:* prof. Mihaela Tanovici (director Colegiul Național „Roman-Vodă”), prof. Ovidiu Albert (președinte Asociația „Mușatinii”), prof. Eugenia Ciutac (președinte Cercul ASTRA Măgdăcești).

Gledin (jud. Bistrița-Năsăud): *Susținători:* Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Primăria Municipiului Reghin, Despărțământul ASTRA Năsăud, Despărțământul ASTRA Reghin. *Persoane implicate:* Prof. Ioan Seni (președintele Despărțământul Central Năsăud), preot Ioan Titieni

(Gledin), Remus Lungu (consilier CJ Bistrița-Năsăud), I. Neagoș, Florin Săsărman, V. Duda, T. Pampa, Dănuț Archiudean, M. Avram, C. Ardelean, D. Podobe, R. Ciuta, D. Cîrcu, M. Pop, Cristi Nicula, Nelia Nicula; Cornel Cotuțiu; Victor Căpățînă (primar Cojușna, raionul Strășeni); Nicolae Robu (vicepreședinte Despărțământul ASTRA „Mihail Eminescu” Strășeni).

Botiza – Poiana Izei (jud. Maramureș): *Organizatori și susținători:* Parohia Botiza, Parohia Poiana Izei. *Persoane implicate:* Preot Ioan Pop (Parohia Poiana Izei); Preot Isidor Berbecar (Parohia Botiza), prof. Valeria Bilț (președinte ASTRA Lăpușană), Irina Achiri (Cercul ASTRA „Gh. Asachi” Herța), Vasile Bîcu (Societatea „Mihail Eminescu” din regiunea Cernăuți).

Colegilor din cadrul Despărțământului ASTRA „Mihail Kogălniceanu” Iași, coordonatori ai grupurilor de copii: Vica Țuțurman, Nicole Vasilcovschi, Marian Hariuc, Vlad Talpalaru, Cătălin Tarhon, Cristian Bețivu.

În perioada 22-28 august 2013, la Sf. Gheorghe și la Întorsura Buzăului (jud. Covasna), la invitația și cu sprijinul direct al familiei ing. Ioan și Teodora Bălan, un grup de 20 de tineri din regiunea Cernăuți (coordonator: Iurie Levciuc) a participat la un program cu caracter multicultural (coorganizator: Despărțământul ASTRA Covasna-Harghita – președinte prof. dr. Luminița Cornea).

Dorohoi: Prezentarea „Revistei române”, cu glasurile de acasă

Despre românii din Transnistria, nu se spun sau scriu prea multe în peisajul media cotidian.

Viața, aspirațiile lor, dificultățile pe care sunt nevoiți să le escaladeze, nu prea au sorți de izbîndă de a deveni breaking-news-uri. Într-o societate românească în care spiritul de apartenență este pe cale de disoluție, momentele de rezonanță în care se încearcă să se recupereze trecutul și, cît de cît, să se amaneze prezentul pentru un viitor improbabil, sunt „stropi” din existența noastră ca popor. În rîndul acestor gînduri și fapte mișcătoare, includem și ediția a XVII-a, 16-23 iulie 2013, a Taberei de cultură și civilizație românească „Acasă la noi”, organizată de Asociațiunea pentru Literatura Română și Cultura Poporului Român (ASTRA), care a inclus, pe itinerariul ei, timp de șapte zile, și Dorohoiul. Gazda românilor – elevi și cadre didactice de la Liceul Teoretic „Ștefan cel Mare și Sfînt”, din orașul Grigoriopol și satul Cocieri (Transnistria) – a fost Seminarul Teologic Liceal „Sf. Ioan Iacob” Dorohoi, care a asigurat excelente condiții de cazare și masă, apreciate de oaspeți.

Alături de evenimentele în care participanții au fost implicați – coordonatorii acestora fiind Valuța Murariu, ing. Mihail Cerneleanu și prof. Titus Tomiuc, se impune o remarcă aparte și pentru activitatea desfășurată la Casa municipală de cultură, într-una din zilele taberei, care a avut ca moderatori pe Olga Zingan (Raionul Grigoriopol) și Corneliu Drescanu. Demersul cultural, care a însemnat momentele artistice ale elevilor dorohoieni cu cele ale românilor din Republica Moldova, punând în valoare, deopotrivă, virtuțile poetice, muzicale și coregrafice, a inclus și prezentarea publicației „Revista română” – nr. 2/2013, editată de Despărțământul „Mihail Kogălniceanu” al Asociației ASTRA – Iași (director – Areta Moșu, redactor-șef – Liviu Papuc). Din cuprinsul revistei se remarcă rubrici precum „Interviu”, „Amfiteatru”, „Poesis”, „Geografie spirituală”, „Memoria pământului românesc”, „Poezia tânără”, „Din grădina editorială”, „ASTRA în expansiune” și cuprinzând pagini semnate de nume consacrate și articole incitante, cu subiecte istorice, școlare, culturale, de evenimente, inclusiv cele de privesc legăturile cu românii din afara granițelor țării, în special cu cei de peste Prut.

„Revista Română atrage prin sumarul bogat și divers, prin realizarea grafică modernă, dar mai ales, prin mesajul ei, cât și prin paginile cu cele mai interesante momente din comuniunea prezentului, dintre românii din diferite zone geografice”, a apreciat pr. prof. Constantin Muha, directorul Seminarului teologic dorohoian.

Corneliu DRESCANU

Tineri de la Nistru în vizită la Eminescu, Enescu și Creangă, dar și la Ștefan cel Mare și Sfânt

Si în această vară, 67 de elevi și cadre didactice de la Nistru, adică 45 din școli ale raionului Crîuleni și 22 din orașul Grigoriopol de dincolo de Nistru, sub autoritatea separatistă, s-au aflat timp de o săptămână (17-24 iulie) într-o tabără de vară găzduită de municipiile Botoșani și Dorohoi.

Prezența lor a fost posibilă datorită susținerii din partea primăriilor Botoșani (primar Ovidiu Iulian Portariuc) și Dorohoi (primar Dorin Alexandrescu), cât și a gazdelor, Colegiul Național „A.T. Laurian” Botoșani și Seminarul teologic liceal (director preot Constantin Muha), care au asigurat cazarea oaspeților la internatele și masa la cantinele celor două unități de învățământ liceal.

Tinerii au avut ocazia să cunoască meleagurile botoșene și dorohoiene, poposind la marile personalități, adică Memorialul „Mihai Eminescu” de la Ipotești și la lacul cu nuferi din codru, la muzeul „George Enescu” din Dorohoi și casa memorială „Nicolae Iorga” din Botoșani, dar și la alte obiective de larg interes, cum ar fi sălile muzeelor de istorie și etnografie din Botoșani, de Științele naturii și sticlărie-porțelan din Dorohoi, dar și ștrandul „Lebăda” de la marginea Botoșanilor.

Cu sprijinul unor sponsori, cele două grupuri de elevi basarabeni și transnistreni au putut să cunoască, poate prima dată, munții: ai Bucovinei, Neamțului, Hășmașului, dar să se și reculegă la mormântul de la Putna al Marelui Voievod al întregii Moldove.

Cu deosebire elevii de la Grigoriopol – Transnistria (care de peste un deceniu fac zilnic naveta, cale de 18 km, din orașul lor, Grigoriopol, la liceul „Ștefan cel Mare și Sfânt” din satul Dorotcaia, de pe malul Nistrului, spre a învăța în limba română, interzisă lor în școlile de acasă), care au vorbit despre emoțiile trăite acolo, în întâlnirile avute cu reprezentanții primăriilor gazdă de la Dorohoi și Botoșani. Oaspeții din raionul Crîuleni au ajuns să traverseze Carpații prin fascinantele Chei ale Bicazului până în stațiunea Lacul Roșu din Harghita, după ce s-au plimbat cu vaporeșul pe lacul de acumulare al hidrocentralei de la Bicaz.

„De neuitat pentru noi toți, a declarat presei profesoara Mariana Mițu din Onișcani, conducătoarea grupului din raionul Crîuleni, rămân și vizitele noastre la casa marelui nostru povestitor Ion Creangă, despre care fiecare am învățat în școală, dar acum am și văzut casa și ograda copilăriei, dar și personajele din nemuritoarele scrieri. Și cum am putea uita și întâlnirea noastră cu glorioasele ziduri ale cetăților voievodale de la Suceava și Neamț, sau cele văzute în interiorul salinei de la Cacica? Ori celebrele biserici pictate, incluse în Patrimoniul mondial UNESCO, de la Voroneț și Sucevița?”

Pentru toate cele adunate în sufletul, în memoria fiecăruia din noi, recunoștință și mulțumiri Asociațiunii ASTRA, care ne-a adus Acasă la noi, în România”.

Corneliu FILIP

Vacanță de neuitat pe urmele lui Mihai Eminescu la Botoșani

Pentru mulți o tabără de vară în România este un vis, pentru 35 tineri din mai multe localități din raionul Criuleni și un grup de 9 profesori,

acest vis a devenit realitate, prin participarea la Tabăra de Cultură Și Civilizație Românească „Acasă la noi”, ediția a XVII-a, de la Botoșani, în perioada 17-24 iulie 2013.

Ca Și în anii precedenți, tinerii din raionul Criuleni au beneficiat de un program special, atît prin itinerariul turistic inclus în agenda programului, cît Și prin grija de care ne-am bucurat pe tot parcursul din partea organizatorilor.

Programul taberei a început la Iași. După o întîlnire cu viceprimarul Iașilor, dl. Mihai Chirica, am vizitat Biserica Mănăstirii „Trei Ierarhi” și Muzeul Unirii. Am luat drumul Botoșanilor. Cazarea în minunatul oraș Botoșani a oferit grupului nostru o posibilitate unică de a cunoaște cele mai pitorești locuri ale urbei, de a comunica cu tinerii din zonă, precum și cu gazdele, de a vizita diferite obiective istorice și culturale.

Astfel, vizita la Muzeul de Istorie, Casa Memorială „Nicolae Iorga” și galeriile de artă ale Muzeului de Etnografie ne-au îmbogățit orizontul de cunoștințe și spiritul, am descoperit unele dintre tainele acestui spațiu eminescian.

Un loc aparte în programul nostru a fost drumeția pe urmele lui M. Eminescu în codrii Ipoteștiului și prin împrejurimile lacului cu nuferi. Aici ne-am pătruns și noi de iubire și speranță, ne-am simțit ca pe o adevărată „gură de rai”, ne-am tămăduit inima și ochiul.

Culmea înălțării spre Dumnezeu a fost traseul mănăstiresc Putna-Voroneț, mănăstiri mereu pline de taina Crucii, o sinteză de evlavie și artă, unde rugăciunea ziditoare de suflet frumos se unește cu munca artistică, ziditoare de lumină.

Clipe de neuitat am trăit în împărăția basmelor sfătosului bunic din Humulești, vizitînd Casa Memorială „Ion Creangă” din Tg. Neamț.

Tot în cadrul acestei vizite tinerii au putut vedea Cetatea Sucevei – cetatea de scaun a lui Ștefan cel Mare – și Cetatea Neamțului, construcții impunătoare prin care trecutul valorifică prezentul. Vizitarea Cetăților a fost o adevărată lecție de istorie, ne-a captivat și pe noi, cei maturi. Tinerii au fost încîntați să descopere în realitate priveliștile pe care le-au văzut doar în filme sau în cărțile de istorie.

Surpriza taberei a fost excursia în măreția stîncilor din Cheile Bicazului și de la Lacul Roșu, din județul Harghita, unde am descoperit ceea ce natura, în măiestria ei, a dăltuit în piatră.

Odată ajunși aici, un peisaj incredibil s-a deschis privirii: un uriaș baraj, construit integral cu ciment obținut la fabrica de la Bicaz, care are o înălțime de 127 de metri și o lungime de 435 de metri. După baraj, următoarea oprire a fost, negreșit, cea de la Cheile Bicazului, locul în care rîul Bicaz a săpat în roca dură a muntelui pentru a lăsa moștenire, pentru vecie, un peisaj

de-o frumusețe sălbatică. Plimbarea prin chei pînă la stațiunea Lacul Roșu ne-a încîntat, pentru că serpentinele erau atît de strînse, încît nici n-aveai cum să ghicești ce alte minunății vor urma.

Lăsînd în urmă Cheile, am urcat ca să vedem și splendorile altui lac, de data aceasta unul natural, Lacul Roșu. Roșu, pentru că Pîrîul Roșu cară neîntrerupt resturi de gresie roșie, vopsind în această culoare tot ce înconjoară apa. Lacul e spectaculos nu prin dimensiuni, ci prin frumusețea pe care o degajă, din apele sale răsărind trunchiurile copacilor ce creșteau, în urmă cu mai bine de 150 de ani, pe aceste locuri. Legenda spune că pe la 1837, într-o vară cu ploii vijelioase, o bucată din peretele Stîncii Ucigașului s-a desprins, rămînînd stavilă, pentru totdeauna, în calea unui pîrău, Bicăjelul. S-a format, astfel, un lac de baraj natural, singurul de acest fel din România, iar urmele actului său de naștere sunt și acum trunchiurile brazilor rămase în picioare, ca niște singuratiche semne din alte vremuri.

Ultima zi de tabără ne-am aflat în Botoșani, unde am avut o întîlnire de suflet, la Primăria Municipiului, cu oficialități locale, care ne-au făcut donație cartea *Împreună au făurit Istoria*, de Laurențiu C. Maței, pentru biblioteca personală, această carte dorindu-se a fi un imbold întru cunoașterea operei românești de istorie, civilizație și cultură.

Întregul traseu parcurs în aceste zile a fost plin de trăiri și învățăminte. Tinerii din raion au fost și mai aproape de istoria și cultura neamului românesc, impresiile fiind pe măsura celor văzute:

„Zilele petrecute în tabăra *Acasă la noi*, la Botoșani, îmi vor rămîne pentru mult timp în amintire. Am avut un program interesant, m-au impresionat excursiile minunate, Cetatea Neamț, Mănăstirea Putna, bisericile vizitate. Sunt încîntată că am avut norocul de a participa la această tabără. Mulțumesc tuturor organizatorilor și sper ca în anii următori tradiția acestei tabere să se extindă, aducînd noi surprize tinerilor din Basarabia” (Valeria Zolotco, Onițcani).

„Am rămas plăcut impresionată de locurile pitorești vizitate, care m-au marcat și mereu îmi voi aminti cu bucurie. Programul activităților a fost completat cu vizite la o serie de obiective istorice și culturale, un bun prilej pentru mine de a cunoaște realitățile acestei țări, dar și pentru a aduce la o masă de discuție propria experiență, propria viziune. Scopul taberei de vară a fost mai mult decît atins. Mulțumesc” (Viorica Bulgac, Onițcani).

„Ca să cunoști istoria trebuie să te afli în sînul ei. Excursia în România mi-a deschis mai larg orizontul de cunoștințe, mi-a satisfăcut curiozitatea. Astfel am trăit o gamă de emoții pozitive personale, vizitînd locuri vechi, necunoscute, cu priveliști spectaculoase. Această călătorie va rămîne de neuitat nu prin pozele făcute, ci prin

impresiile rămase în sufletul fiecăruia” (**Sandu Mîtu**, Onițcani).

Pe toată perioada sejurului am avut toată atenția și grija domnului prof. Corneliu Filip, scriitor, președintele Despărțământului „A.T. Laurian” Botoșani, motiv pentru care îi mulțumim din suflet, precum și tuturor celor implicați în buna organizare a șederii noastre la Botoșani.

Cuvinte de mulțumire adresăm și doamnei prof. Areta Moșu, vicepreședintele Asociațiunii ASTRA și președintele Despărțământului „Mihail Kogălniceanu” Iași, prin intermediul căreia ni s-a oferit ocazia de a ne bucura de frumusețile naturale și valorile spirituale ale unei țări în care ne simțim ca acasă.

Suntem profund recunoscători doamnei Mariana Mîtu, președintele Despărțământului ASTRA „Areta Moșu” Onițcani, care organizează și însoțește în al doilea an tinerii din raionul Criuleni în România.

Ala UNGUREAN

Punte de dor și frățietate, de la Strășeni la Vatra Dornei

E mijlocul lui iulie și, ca în fiecare vară, neastîmpărul Aretei Moșu, președinta Despărțământului ASTRA Iași, îi mobilizează pe toți aștristii din dreapta și din stînga Prutului spre împlinirea proiectului pe care l-a demarat în urmă cu 17 ani și care, iată, curînd va ajunge la... majorat, Tabăra de Cultură și Civilizație Românească „Acasă la noi”.

La Vatra Dornei e agitație mare. Școala gimnazială Nr. 4 urmează să primească oaspeți dragi de la Strășeni, constituiți în grupul folcloric „Firicel de busuioc”. Directorul instituției, prof. Ancuța Voivod, avîndu-le alături pe colegele și colaboratoarele sale: înv. Viorica Afloarei, prof. Alina Dupu-Leonte și prof. Doina Moroșan, pe elevii implicați în reușita acțiunii și pe părinții acestora, fac planuri, întocmesc programul, vin cu propuneri și idei, freamătă de nerăbdare.

Și... miercuri, 17 iulie, la ceasul înserării, autocarul cu număr de Republica Moldova oprește în fața Primăriei. Oaspeții coboară și se îndreaptă spre Casa de Cultură „Platon Pardău”, unde sunt întîmpinați de dorneni, cu mic, cu mare, iar o bucovineancă de 8 ani, Aura, îmbrăcată într-un autentic costum popular din zonă, îi îmbie să guste din colacul rumen, ținut în brațe, pe un măiestrit ștergar țesut în casă.

În Salonul Alb, facem cunoștință, iar prof. Ancuța Voivod rostește cuvinte de vibrantă emoție românească. Prof. Claudia Nestor, coordonatoarea grupului și

președinta Despărțământului ASTRA „Mihail Eminescu” de la Strășeni, îi zugrăvește în cuvinte elogiase pe însoțitorii săi, prof. Doina Sîrbu, instructor artistic, și prof. Sergiu Diaconu, instructor și corepetitor, numit „omul-orchestra” la el acasă, pentru că știe să cînte la toate instrumentele. Acum și-a adus doar vrăjita sa cobză.

De o generozitate copleșitoare, Dan și Adriana Stănescu și-au pus casa lor și casa părintească la dispoziția oaspeților, găzduindu-i pe toți într-un peisaj de basm, ca-n ilustratele de altădată, iar ceilalți părinți au finanțat cheltuielile legate de masă.

Ziua de 18 iulie este dedicată cunoașterii orașului Vatra Dornei. Primarul municipiului, domnul Ilie Boncheș, unul dintre susținătorii taberei, primește grupurile reunite în superba Sală a Oglinzilor din Palatul florentin, cum mai este cunoscută clădirea Primăriei. Se țin alocuțiuni din suflet (Anica Facina, Ancuța Voivod, Claudia Nestor, Ilie Boncheș), apoi, oaspeții, în costume populare, cîntă piese din folclorul basarabean. Primarul primește în dar chipul marelui Eminescu, țesut manual pe un covoraș, se fac fotografii.

La Muzeul de Etnografie avea să ne facă o prezentare extrem de captivantă prof. Victoria Ostaficiuc, iar la Muzeul de Științe Naturale prof. dr. Liubomira Olariu ne-a plimbat printre exponatele din fauna și flora dorneană. Am trecut prin toate atelierele și sălile de la Clubul Copiilor și Elevilor, ne-am închinat în Catedrala „Sfînta Treime”, am urcat și am coborît cu telescaunul pe Dealu Negru, iar seara, pe scena Festivalului Național al ansamblurilor folclorice ale copiilor și tinerilor, „Dorna, plai de joc și cîntec” – *In memoriam, prof. Gavril Moroșan*, „firicelele de busuioc” de la Strășeni au încîntat un public numeros, care i-a răsplătit cu binemeritate aplauze.

O zi de neuitat a fost și cea de 19 iulie. Suntem primiți la Poiana Stampei, comună fără seamăn de frumoasă, de tînărul primar, ing. Viluț Mezdrea, de prof. Dorina Paicu, ea însăși interpretă de folclor și formatoare de talente. S-au vizitat școala, Casa de Cultură, Muzeul local. Pr. Paroh Domițian Tătaru avea să ne primească în biserica satului, monument istoric, și avea să ne capteze atenția cu povestea construirii ei, pe vremea ocupației austro-ungare, și cu alte întîmplări despre oamenii locului.

În sala de festivități a Primăriei, după un program artistic susținut de elevi ai Școlii din Poiana Stampei, îndrumați de prof. Dorina Paicu și prof. Ovidiu Todașcă, apoi de grupul de la Strășeni, după darul oferit primarului, același minunat covor cu chipul lui Eminescu, mașina ne duce la Tihuța, pasul din Carpați care desparte Moldova de Transilvania. Vizităm Castelul lui Dracula și Mănăstirea de la Piatra Fîntînele. Seara, oaspeții susțin un spectacol de o oră pe terasa de

pe pietonala orașului, lângă fântâna arteziană.

În ziua de Sfântul Ilie, ajungem în Parcul Național Călimani, locul unui dezastru ecologic. Vârful Negoiu Românesc a fost decopertat, în dorința regimului comunist ceaușist de a exploata zăcămintul de sulf pur. Muntele a fost mutilat, sulful a rămas în adâncuri, pădurile au dispărut, peisajul a devenit selenar. Alături, vârful Pietricelu privește semeț și verde locul fostei exploatare miniere. Oaspeții sunt impresionați, fac fotografii, culeg boboțe de afine și frați de prin tufișuri.

În decorul acesta sălbatic, actorul Petru Ciubotaru, de la Teatrul Național „Vasile Alecsandri” din Iași, prietenul nostru drag, ne oferă un recital extraordinar, din operele lui Tudor Arghezi, Ion Creangă, Nichita Stănescu, Marin Sorescu... S-au alăturat, într-o trăire artistică și românească, Claudia Nestor, cu două poeme, copiii Iustin, Maria și Aura, elevi ai Viorică Afloarei, cu dramatizarea „La cireșe”.

La Complexul monahal de la Gheorgheni, aveau să ne impresioneze clopotnița înaltă, în stil maramureșean, clădirile cu ornamente migălite în lemn de meșteri pricepuți, peluzele multicolore, struții din țarcul larg.

„Seara prieteniei” a prilejuit gazdelor și oaspeților câteva ore de înălțare sufletească. S-a cântat, ne-am prins

în hora strămoșească, am făcut schimb de daruri, Școala Nr. 4 a primit covorașul cu Eminescu pentru cabinetul de Limba Română, subsemnata a dedicat oaspeților poemul *Aminire*, inspirat de răpirea Basarabiei, Alina Dupu-Leonte a cântat piesa „Eminescu”. Vibrante luări de cuvânt au avut prof. Ancuța Voivod, prof. Doina Moroșan, înv. Viorica Afloarei, prof. Claudia Nestor.

Doina Sîrbu și Sergiu Diaconu s-au întrecut pe ei înșiși în cântec, iar copiii toți, deveniți un grup omogen, au recitat, au citit impresii, pagini de jurnal, au cântat și au dansat, în același ritm și spirit românesc, ca niște frați ce sunt, strănepoți ai Marelui Ștefan al Moldovei, au construit o punte de dor și de prietenie adevărată, de la Strășeni la Vatra Dornei și de la Vatra Dornei la Strășeni (pentru că la anul dornenii vor purcede la Strășeni), punte pe care o doresc durabilă, temeinică, benefică...

Anica FACINA